НОВИ САД - На данашњи дан 1804. године почела је сеча српских кнезова и виђенијих људи у Београдском пашалуку, после жалбе кнезова турском султану Селиму III због зулума дахија. Уз помоћ једног трговца из Земуна Дахије су сазнале имена кнезова који су потписали жалбу и за само три седмице погубили су око 150 виђенијих људи у Србији, укључујући Алексу Ненадовића, Илију Бирчанина, Хаџи-Рувима, Марка Чарапића, Јанка Гагића и Хаџи-Ђеру, погубљеног шест дана пред почетак сече кнезова. Дахије су тиме покушале да угуше отпор и спрече ослободилачки покрет Срба, али је сеча само подстакла српске прваке да убрзају дизање Првог српског устанка као и избор Карађорђа у Орашцу месец дана касније за устаничког вожда (вођу).

Данас је понедељак, 15. јануар, 15. дан 2018. До краја године има 350 дана.

69 - Римског цара Сервија Сулпикијуса Галбу убили су на Римском форуму побуњени преторијанци, који су 68. оборили с власти и његовог претходника на престолу Нерона, принудивши га на самоубиство.

1535 - Енглески краљ Хенри VIII узео је титулу "поглавара Цркве" у Енглеској и раскинуо је везе с римокатоличком црквом и папом, који му није дозволио развод од Катарине Арагонске и женидбу Аном Болен. Мајка краљице Елизабете I Ана Болен била је друга од шест жена Хенрија VIII, а погубљена је 1536. под оптужбом за издају. Хенри VIII се женио више пута пошто није имао мушких наследника.

1559 - Елизабета Тјудор, ћерка Хенрија VIII и Ане Болен, крунисана је у саборној цркви (катедрала) у Вестминстеру као енглеска краљица Елизабета I, несумњиво једна од најзначајнијих личности у историји Енглеске.

1582 - Посредовањем папе Гргура XIII који је најпознатији као инспиратор покоља хугенота у Француској 1572. (Вартоломејска ноћ), склопљен је мир римокатоличке Пољске и православне Русије, којим је Русија изгубила излаз на Балтик.

1809 - Рођен је француски економиста и политички филозоф Пјер Жозеф Прудон, чија је доктрина постала основа каснијих радикалних и анархистичких теорија. Руковођен геслом - својина то је крађа, у делу "Шта је својина" залагао се за укидање својине. Такође је сматрао да комунизам гуши независност људи. Синтезу једнакости и независности видео је у слободи као "трећој форми друштва", што је теоријски разрадио у делу "Систем економских противречности или филозофија беде". Његова дела послужиће као предложак за различите радикалне политичке концепције и на левици и на десници.

1891 - Рођен је руски (совјетски) писац Иља Григорјевич Еренбург, један од највећих ратних репортера 20. века, врстан познавалац руске и западноевропске културе. Написао је педесетак књига у којима је духовито и живо излагао властита уверења. Већи део његових дела одраз су чврстог комунистичког опредељења. Дела: "Људи, године, живот" збирке прича "Тринаест лула", "Приче ових година", романи "Живот и смрт Николаја Курбова", "Необичне пустоловине Хулија Хуренита и његових ученика", "Љубав Жане Нај", "Шпекуланти", "Лето 1925. године", "У Проточном сокаку", "Москва сузама не верује", "Бурни живот Лазика Ројтшванеца", "Дан други", "Без предаха", "Јужни ветар", "Олуја", "Пад Париза", "Девети талас".

1905 - Српског проту и познатог борца против Турака Атанаса Петровића, у народу познатог као поп Ташко, Бугари су у Куманову убили из заседе приликом повратка из цркве. Због претњи великобугарских шовиниста, претходно је избегао у Србију, али се убрзо вратио у Куманово.

1918 - Рођен је египатски државник Гамал Абдел Насер, председник од 1956. до смрти 1970, творац модерног Египта и један од оснивача Покрета несврстаних. Био је један од вођа завереничке војне организације "слободни официри" и иницијатор државног удара у јулу 1952. којим је свргнут краљ Фарук I. Национализовао је 1956. Суецку компанију, а 1958. постао је председник Уједињене Арапске Републике (унија Египта и Сирије), која се распала 1961. После војне катастрофе Арапа у рату с Израелом 1967. дао је оставку, али су га Египћани референдумом вратили на положај шефа државе.

1919 - У Берлину су после неуспелог устанка убијене вође немачког комунистичког покрета Роза Луксембург и Карл Либкнехт. Ликвидирани су према налогу немачких власти и убице су остале некажњене.

1920 - На трећој конференцији балканских социјалдемократских партија у Софији основана је Балканска комунистичка федерација - Савез комунистичких партија Бугарске, Грчке, Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Румуније - као део Комунистичке интернационале.

1929 - Рођен је афроамерички баптистички свештеник Мартин Лутер Кинг, вођа покрета против расизма. Добитник је Нобелове награде за мир 1964. Постоји оцена ФБИ према којој је он "опасност за америчко друштво" што можда јесте наговештај одакле потиче његов убица. Независна истрага је установила да човек оптужен за атентат на Кинга и осуђен на 99 година робије, никако није могао да почини убиство.

1942 - У Лондону је у Другом светском рату потписан нацрт Балканске уније, споразум грчке и југословенске избегличке владе о узајамној помоћи у борби за обнову монархије.

1943 - Американци су после вишемесечних огорчених ваздушних, поморских и копнених борби избацили у Другом светском рату јапанске трупе са стратешки важног пацифичког острва Гвадалканал. Тиме је заустављено напредовање империјалног Јапана према Аустралији.

1969 - Полетео је совјетски космички брод "Сојуз 5" с тројицом космонаута, који се потом спојио са "Сојузом 4" лансираним претходног дана, што је било прво спајање космичких летилица с људском посадом у орбити око Земље.

1971 - Асуанску брану у Египту на реци Нил отворили су египатски председник Анвар ел Садат и председник Президијума Врховног совјета Совјетског Савеза Николај Подгорни. Радови на том капиталном објекту хидроенергентског и мелиорационог система трајали су 11 година.

1973 - Израелски премијер Голда Мејер разговарала је у Ватикану с папом Павлом VI, поставши тако први председник владе јеврејске државе који се сусрео с поглаваром римокатоличке цркве.

1986 - Совјетски лидер Михаил Горбачов саопштио је план за "ослобађање Земље од нуклеарног оружја за 15 година".

1992 - Државе чланице ЕЗ одлучиле су да "отворе процес признавања Словеније и Хрватске". Истог дана то су учиниле Аустрија, Белгија и Велика Британија.

1993 - САД су наредиле поморску блокаду Хаитија, правдајући то опасношћу "масовног губитка живота у мору" због таласа избеглица из те земље у Карипском мору.

1996 - Тешко оболели премијер Грчке Андреас Папандреу поднео је оставку.

1998 - Мило Ђукановић је преузео дужност председника Црне Горе.

2000 - У холу београдског хотела "Интерконтинентал" убијен је Жељко Ражнатовић "Аркан".

2001 - Започела је с радом Википедија, својеврсна, истина непоуздана, онлајн енциклопедија. Њен оснивач Американац Џими Вејлс намеравао је да убрза њену претходницу Нупедију, чији су оквири били престроги, јер се од сарадника тражило да имају докторат из подручја о којем пишу, а текстови су морали да пролазе кроз неколико фаза провера. Првобитна Вејлсова Википедија имала је искључиво верзију на енглеском.

2004 - Новчанице с ликом Садама Хусеина престале су да важе као легално средство

плаћања у Ираку.

2006 - Социјалисткиња Мишел Башеле постала је прва жена председник у историји Чилеа.

2006 - Умро је кувајтски емир шеик Џабер ал Ахмед ал Сабах, који се на челу државе налазио се од 1977, када је наследио престо, као тринаести владар династије која управља Кувајтом 245 година.

2006 - Америчка свемирска сонда "Стардаст", с важним првим узорцима кометне и међузвездане прашине, успешно се спустила у пустињи у америчкој савезној држави Јути.

2007 - Умро је Бо Јибо, последњи од "осморице бесмртних". Ветеран кинеске комунистичке револуције 1949. министар финансија и потпредседник владе. За време културне револуције (1966-76) провео је 10 година у затвору, да би 1978. био рехабилитован. Бо је последњи од "осморице бесмртних", групе револуционарних ветерана, међу којима је био и кинески лидер Денг Сјаопинг, који је водио Кину кроз економске реформе 1979. и превирања крајем осамдесетих 20 века. Верује се да је Бо, у лето 1989. подржао одлуку да се пошаље војска ради гушења демонстрација на тргу Тјенанмен.

2009 - Европски парламент усвојио је Резолуцију о проглашењу 11. јула "Европским даном успомене на жртве геноцида у Сребреници". Предлог резолуције су поднели посланици европских либерала, Известилац за Србију у ЕП Јелко Кацин и потпредседница ЕП Дијана Волис а иницијатива је дошла од удружења жртава Сребренице и верског старешине босанских муслимана Мустафе Церића.

2012 - Крагујевачки алпиниста Драган Јововић освојио је Јужни пол, најјужнију тачку наше планете. Јововић је први Србин који је освојио Јужни пол.

(Танјуг)